

Generaldirektören

Näringsdepartementet
Enheten för it-politik
103 33 Stockholm
n.registrator@regeringskansliet.se

2015-06-02

2015/472

REMISSVAR

Promemoria – Billigare utbyggnad av bredbandsnät (N2015/2228/IIP)

Affärsverket svenska kraftnät har följande synpunkter på promemorian.

Kap. 1 – Inledande bestämmelser och undantag

Stamnätet för el utgör en kritisk infrastruktur med direkt bäring på rikets säkerhet. Verksamheten utgör en del av totalförsvaret och stamnätets anläggningar är klassade som skyddsobjekt. För att säkerställa kommunikationen med stamnätets stationer finns i delar av stamnätet optisk fiber installerad i de s.k. topplinor som ska skydda fasledarna från blixtnedslag.

Svenska kraftnät är positivt till åtgärder som underlättar utbyggnad av elektroniska kommunikationsnät och som minskar kostnaderna för en sådan utbyggnad. Följaktligen ställer Svenska kraftnät ledig kapacitet i verkets fiberoptiska nät till marknadens förfogande. Det sker genom uthyrning av svartfiber bl.a. genom intressebolaget Triangelbolaget D4 AB. Enligt beslut av generaldirektören (dnr 2013/866) söker verket också förlägga skarvpunkter och teknikbodar för integrerad optisk fiber (OPGW) så att framtida sammankopplingar med intilliggande fiberoptiska nät ska underlättas.

Det yttersta syftet med lagen är därmed redan tillgodosett och marknadens intressenter har ett **indirekt** tillträde till Svenska kraftnäts infrastruktur.

Däremot är det helt uteslutet för Svenska kraftnät att ge ett **direkt** tillträde som skulle innebära att bredbandsutbyggare släpptes in för att göra egna installationer i stam-

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 010 475 80 00
FAX 010 475 89 50

Kopia: SvK-Reg, olkl

nätet. Sådana arbeten är överhuvudtaget inte möjliga att utföra utan avbrott på elförbindelserna, som påverkar såväl driftsäkerheten i den nationella elförsörjningen som elmarknaden och dess prisbildning.

En väl fungerande elförsörjning är en förutsättning för det svenska samhällets funktionalitet. Att utomstående skulle beredas tillträde till Svenska kraftnäts anläggningar innebär en icke godtagbar säkerhetsrisk. Denna infrastruktur omfattas därför också av säkerhetsskyddslagstiftning.

Mot angiven bakgrund anser Svenska kraftnät att 1 kap. 3 § lagen om åtgärder för billigare utbyggnad av bredbandsnät ska utsträckas till att omfatta även Affärsverket svenska kraftnät.

Kap 2 – Undantag för tillträde till infrastruktur

Om Svenska kraftnät inte skulle tillfogas den myndighetskrets som anges i 1 kap. 3 § lagförslaget blir de undantag som anges i 2 kap. 1 § än viktigare. Som anförts redan i tidigare remissvar¹ kommer verket att avvisa förfrågningar från aktörer som vill få direkt tillträde till stamnätet.

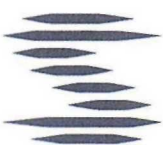
Det finns främst tre skäl för Svenska kraftnäts inställning. Det första är säkerhetsrisken.

Det andra är att en stamnätsledning måste tas ur drift om annan infrastruktur ska installeras på eller invid densamma. Sådana avbrott är långvariga och medför minskad överföringsförmåga i det nationella transmissionsnätet. Konsekvenserna kan bli omfattande för elmarknaden och för stamnätets driftsäkerhet. Nyttan av samförläggningen med stamnätet äts då snabbt upp av stora samhällsekonomiska kostnader.

Det tredje skälet är att reparationer av samförlagd infrastruktur är svåra att genomföra snabbt och effektivt. Driften på stamnätet måste alltid prioriteras framför att ta en ledning ur drift för felsökning och reparation av samförlagd infrastruktur.

Det är angeläget att det i förarbetena noteras att avbrott eller störningar i stamnätet kan vara av sådan dignitet att det påverkar Sveriges säkerhet.

¹ Remissvar gällande Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation 2014-06-23 (2014/1265) samt Kommissionens förslag till förordning om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation 2013-06-28 (2013/901).

Inrättandet av en tvistlösningsmyndighet

Svenska kraftnät avstyrker att en tvistlösningsmyndighet ska kunna överpröva Svenska kraftnäts bedömning av vad som äventyrar Sveriges elförsörjning och verkets möjlighet att fullgöra sitt ansvar som systemansvarig myndighet enligt ellagen.

Svenska kraftnät är elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen och systemansvarig myndighet enligt ellagen. Verket har även ett ansvar enligt säkerhetskylldslagen vad avser elförsörjningen. I Svenska kraftnäts uppdrag ingår t.ex. att svara för tillsyn i frågor om driftsäkerheten i det nationella elsystemet och för beredskapsplaneringen under kris- och krigsförhållanden. En annan förvaltningsmyndighet, som inte ansvarar för tillsyn inom området, bör inte ges rätten att överpröva hur Svenska kraftnät genomför sina uppdrag inom elförsörjningen.

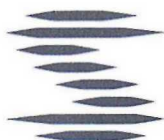
Även om en sådan ordning skulle anses möjlig är den olämplig. Tvistlösningsmyndigheten kommer att sakna den nödvändiga expertisen inom elområdet. En osäker handläggning vid tvistlösningsmyndigheten är, med beaktande av de betydande konsekvenser som beslut som rör Svenska kraftnäts infrastruktur kan få för samhället, oacceptabel. Detta gäller särskilt som ett beslut enligt 5 kap. 8 § lagförslaget ska gälla omedelbart.

Om en överprövning ska vara möjlig ske bör den göras av regeringen (se vidare kommentaren till 5 kap. 7 § nedan).

Kap. 4 – Informationsfrågor

Svenska kraftnät tillstyrker att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet (4 kap. 7 §). Verket vill dock påpeka att det inte är möjligt att lämna ut fullständig information om stamnätet för el med hänsyn till bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen samt allmän säkerhet och Sveriges säkerhet i övrigt.

Däremot kan övergripande information ges. Vid en eventuell begäran av en bredbandsutbyggare enligt 4 kap. 2 § tredje stycket lagförslaget kan mer ingående information lämnas först efter särskild prövning.

I 4 kap. 7 § hänvisas till att offentlighets- och sekretesslagen ska tillämpas, som det får uppfattas, både avseende begränsning av tillgången till information och tillgången till undersökning på plats.

Svenska kraftnät ställer sig dock tveksamt till om offentlighets- och sekretesslagen, som primärt reglerar allmänna handlingar, kan tillämpas på frågan om undersökning av fysisk infrastruktur på plats. När det gäller möjligheterna att begränsa undersökningar är det därför viktigt att det som föreskrivs i 4 kap. 7 § första stycket lagförslaget även kan tillämpas i det allmännas verksamhet.

Enligt 4 kap. 8 § får ett beslut att inte lämna ut information hänskjutas till tvistlösningsmyndigheten. Samtidigt tillämpas enligt 4 kap. 7 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen i det allmännas verksamhet. Enligt Svenska kraftnät måste lagförslaget förtydligas så att det framgår att en myndighets beslut att inte lämna ut information ska överprövas i den ordning som gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen och inte av tvistlösningsmyndigheten.

Kap. 5 – Övriga bestämmelser

Enligt 5 kap. 7 § får en myndighets beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Om Svenska kraftnät inte ingår i undantaget enligt 1 kap. 3 § lagförslaget anser verket att dess beslut ska överklagas till regeringen. Detta är i linje med de riktlinjer för en systematisk översyn av reglerna om rätten att överklaga beslut till regeringen som riksdagen fastställde 1984 (prop. 1983/84:120).

Enligt dessa riktlinjer bör det i allmänhet ankomma på regeringen att pröva överklaganden i frågor där försvars-, ordnings-, säkerhets- eller andra statsnyttosynpunkter eller allmänekonomiska synpunkter är särskilt framträdande (se prop. 2012/13:70 sidan 28). Riktlinjerna återspeglas i t.ex. bestämmelserna i 2 kap. 1 b § och 13 kap. 5 § ellagen samt 21 kap. 7 § miljöbalken.

Svenska kraftnäts beslut att begränsa tillgång till information bör som framgått ovan överklagas i den ordning som gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt lagförslaget ska beslut gälla omedelbart om inte annat har bestämts (5 kap. 8 §). Med beaktande av de konsekvenser som beslut enligt lagförslaget skulle kunna få för

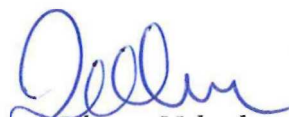
samhället och Sveriges säkerhet anser Svenska kraftnät att det är lämpligare att ett beslut ska ha vunnit laga kraft innan det får verkställas.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Mikael Odenberg efter fördragning av Johanna Molander. Chefsjuristen Bertil Persson och verksjuristen Li Axrup har deltagit i ärendets slutliga handläggning.

Sundbyberg, dag som ovan

Mikael Odenberg

Johanna Molander

